

Friedrich Engels - Macar DireniŖi

8 Ocak 1849'da kaleme alındı, 13 Ocak 1849'da *Neue Rheinische Zeitung* Sayı: 194'te yayınlandı.

Colonge, Ocak ayı. İtalya'da geçtiğimiz yaz ve sonbahardaki karŖı-devrime karŖı ilk darbe vurulurken, Macaristan ovalarında Ŗubat Devrimi'nden doğrudan kaynaklanan hareketin bastırılmasının son aŖaması tamamlanıyor. Yeni İtalyan hareketi 1849 hareketinin aılıŖıdır, Macarlara karŖı savaŖ ise 1848 hareketinin kapanıŖıdır. Muhtemelen bu kapanıŖ, gizlice hazırlanan yeni dramaya dnŖecektir.

1848 devrimci trajedisinin ilk sahneleri gibi, hızla birbirini izleyen ve Paris ile Viyana'nın dŖŖ gibi, bu kapanıŖ da kahramanca ve Haziran ile Ekim arasındaki kısmen renksiz ve kısmen önemsiz bölümlerden sonra hoŖ bir Ŗekilde kahramanca. 1848'in son perdesi, *terörizm* yoluyla 1849'un ilk perdesine geçiyor.

1848 devrimci hareketinde ilk kez, 1793'ten beri ilk kez, üstün karŖı-devrimci glerle vrili bir ulus, korkak karŖı-devrimci öfkeye devrimci tutkuyla, *beyaz teröre kırmızı terörle* karŖı koymaya cesaret ediyor. Uzun bir aradan sonra ilk kez, gerçekten devrimci bir figürle karŖılaŖıyoruz: Milletinin adına umutsuz bir mücadelenin zorluğunu kabul etmeye cesaret eden, milleti için Danton ve Carnot'u birleŖtiren: *Lajos Kossuth*.

Güç üstünlüğü korkunç. Tüm Avusturya, ön planda 16 milyon fanatik Slav, 4 milyon Macar'a karşı.

Kitle ayaklanması, ulusal silah üretimi, banknot basımı, devrimci harekete engel olan herkese kısa süre verilmesi, sürekli devrim - kısacası, 1843'ün görkemli yılının tüm temel özellikleri, Kossuth'un silahlandığı, örgütlediği ve coşkuyla ilham verdiği Macaristan'da yeniden bulunuyor. Tamamlanması için adeta 24 saat içinde tamamlanması gereken bu devrimci örgütlenme, Viyana'da eksikti, aksi takdirde Windischgrätz asla giremezdi. Bu devrimci örgüte rağmen Macaristan'a girmeyi başarabilecek mi göreceğiz.

Mücadeleye ve savaşan partilere daha yakından bakalım.

Avusturya monarşisi, tıpkı Fransa'da Louis XI'e kadar olan Fransız krallarının yaptığı gibi, Almanya'yı tek bir monarşide birleştirme girişiminden doğdu. Bu girişim, hem Almanların hem de Avusturyalıların acınası yerel dar görüşlülüğü ve buna karşılık gelen Habsburg hanedanının güdük ticari ruhu nedeniyle başarısız oldu. Almanya'nın tamamı yerine, Habsburglar sadece izole Slav kabileleriyle doğrudan çatışma halinde olan veya Alman feodal soyluların ve Alman burjuvalarının birlikte köleleştirilmiş Slav kabileleri üzerinde hüküm sürdüğü Güney Alman topraklarını elde etti. Her iki durumda da, her eyaletin Almanları dışarıdan destek gerektiriyordu. Bu desteği, Slavlara karşı birlik yoluyla aldılar ve bu birlik, söz konusu eyaletlerin Habsburgların himayesi altında birleşmesiyle ortaya çıktı.

İşte Alman Avusturya böyle ortaya çıktı. Avusturya monarşisinin nasıl ortaya çıktığını, nasıl bölündüğünü ve yeniden nasıl ortaya çıktığını, hepsini Slavlara karşı mücadele sürecinde okumak yeterlidir, bu tanımlamanın ne kadar doğru olduğunu görmek için.

Alman Avusturya'nın bitişiği Macaristan'dır. Macaristan'da Macarlar, Alman Avusturya'daki Almanlarla aynı mücadeleyi verdi. Avusturya Arşidüklüğü ve Steiermark'daki Slav barbarları arasında sürülen bir Alman kama, Leitha üzerindeki Slav barbarları arasında aynı şekilde sürülen Macar kama ile el ele gitti. Tıpkı güneyde ve kuzeyde, Bohemya, Moravya, Karintiya ve Kraina'da Alman soyluları Slav kabileleri üzerinde hüküm sürdüğü, onları Almanlaştırdığı ve böylece Avrupa hareketine çektiği gibi, Macar soyluları da güneyde ve kuzeyde, Hırvatistan, Slavonya ve Karpat topraklarındaki Slav kabileleri üzerinde hüküm sürdü. İkisinin de çıkarları aynıydı; ikisinin de rakipleri doğal müttefiklerdi. Macarlar ve Avusturyalı Almanların ittifakı bir zorunluluktu. Eksik olan tek şey, bu ittifakı çözülmez kılmak için büyük bir olay, ikisine de ağır bir saldırıydı. Böyle bir olay, Türklerin Bizans İmparatorluğu'nu fethetmesiyle geldi. Türkler Macaristan'ı ve ikinci olarak Viyana'yı tehdit etti ve yüzyıllar boyunca Macaristan, Flabsburg hanedanı altında çözülmez bir şekilde kaldı.

Ancak ikisinin de ortak düşmanları giderek zayıfladı. Türk İmparatorluğu güçsüzleşti ve

Slavlar, Macarlara ve Almanlara karşı ayaklanma gücünü kaybetti. Aslında, Slav topraklarında hüküm süren Alman ve Macar soylularının bir kısmı Slav milletini benimsedi ve böylece Slav milletleri kendileri, gelişmekte olan Alman ve Macar burjuvazisine karşı soyluları daha fazla savunmak zorunda kalan monarşinin korunmasında da ilgilenmeye başladı. Ulusal çelişkiler ortadan kalkıyordu ve Habsburg hanedanı farklı bir politika benimsedi. Alman burjuvalarının omuzlarında Alman İmparatorluk tahtına çıkan aynı Habsburg hanedanı, herhangi bir hanedanlıktan daha kararlı bir şekilde feodal soyluluğun burjuvaziye karşı şampiyonu oldu.

Aynı şekilde Avusturya, Polonya'nın bölünmesine katıldı. **(1)** Önemli Galıçyalı ileri gelenler ve ordu komutanları, Potockiler, Lubomirskiler ve Czartoryskis, Polonya'yı Avusturya'ya ihanet etti ve karşılığında mülklerini alt soyluların ve burjuvaların saldırılarına karşı garanti eden Habsburg hanedanının en sadık destekçileri oldu.

Ancak şehirlerdeki burjuvalar sürekli olarak zenginleşip güçleniyor ve tarımın endüstriyle birlikte ilerlemesi, köylülerin toprak sahiplerine karşı konumunu değiştiriyordu. Burjuvazi ve köylülerin soylulara karşı hareketi giderek tehdit edici hale geliyordu. Ve her yerde ulusal ve yerel dar görüşlülüğün somutlaşması olan köylülerin hareketi, zorunlu olarak yerel ve ulusal bir karakter kazandığından, eski ulusal mücadelelerin yeniden canlanmasıyla birlikteydi.

Metternich, en güçlü feodal baronlar dışında, soyluları devlet yönetiminden uzaklaştırdı. Finansal baronları kendi tarafına çekerek burjuvazinin gücünü zayıflattı. Feodal ve finansal aristokrasinin yanı sıra bürokrasi ve ordu tarafından desteklenen Metternich, rakiplerinden daha fazla mutlak monarşi idealine ulaştı. Her milletin burjuvazisini ve köylüsünü o milletin aristokrasisi ve diğer milletlerin köylüleri aracılığıyla kontrol altında tuttu ve her milletin aristokrasisini de o milletin burjuvazisinden ve köylüsünden duyduğu korkuyla kontrol altında tuttu. Farklı sınıf çıkarları, dar görüşlülüğün ulusal özellikleri ve yerel önyargılar, karmaşıklıklarına rağmen, karşılıklı etkileşimleri tarafından tamamen kontrol altında tutuldu ve yaşlı sahtekâr Metternich'e manevra yapma özgürlüğü verdi. Bir milleti diğerine karşı kışkırtmada ne kadar başarılı olduğunun kanıtı, köylülerin çıkarları doğrultusunda başlayan demokratik Polonya hareketinin, Metternich tarafından dini ve ulusal fanatizme kapılmış Ruten köylüleri aracılığıyla ezildiği Galıçya katliamlarıdır. **(2)**

1848 yılı, öncelikle Avusturya için en korkunç kaosu getirdi, çünkü Metternich yüzünden birbirini köleleştiren tüm bu farklı milletleri kısa bir süreliğine özgür bıraktı. Almanlar, Macarlar, Çekler, Polonyalılar, Moravyalılar, Slovaklar, Hırvatlar, Rutenler, Romanyalılar, İlyrianlar ve Sırp'lar birbirleriyle çatışırken, bu milletlerin her birinin içinde de farklı sınıflar arasında bir mücadele devam ediyordu. Ancak kısa süre sonra bu kaostan düzen çıktı. Dövüşçüler iki büyük kampa ayrıldı: Almanlar, Polonyalılar ve Macarlar devrim tarafını tuttu; geri kalanlar, Polonyalılar, Romanyalılar ve Transilvanya Saksonları dışında

tüm Slavlar, karşı devrim tarafını tuttu.

Milletlerin bu bölünmesi nasıl oldu, temeli neydi?

Bölünme, söz konusu milletlerin tüm önceki tarihine uygun. Bu, büyük ve küçük tüm bu milletlerin yaşam veya ölüm kararının başlangıcı.

Bugüne kadar Avusturya'nın tüm önceki tarihi bunun kanıtıdır ve 1848 bunu doğrulamıştır. Avusturya'nın tüm büyük ve küçük milletleri arasında, sadece üç ilerleme bayraktarı tarihte aktif rol aldı ve hala canlılığını koruyor: Almanlar, Polonyalılar ve Macarlar. Bu nedenle şimdi devrimciler.

Tüm diğer büyük ve küçük milletler ve halklar, yakında devrimci dünya fırtınasında yok olmaya mahkum. Bu nedenle şimdi karşı devrimciler.

Polonyalılara gelince, okuyucuyu Frankfurt'taki Polonya meselesi hakkındaki tartışmalar hakkındaki makalemize yönlendiriyoruz. Devrimci ruhunu dizginlemek için Metternich, Polonyalılardan biraz farklı lehçesi ve özellikle Yunan Ortodoks diniyle farklılaşan bir millet olan Rutenlere başvurmuştu. Rutenler uzun süre Polonya'ya aitti ve sadece Metternich'ten Polonyalıların baskıcıları olduğunu öğrendiler. Sanki eski Polonya'da Polonyalılar da Rutenler kadar baskı altında değilmiş gibi, sanki Avusturya egemenliği altında Metternich onların ortak baskıcısı değilmiş gibi!

Bu kadar Polonyalılar ve Rutenler için, ayrıca tarih ve coğrafi konumları nedeniyle, diğer halkların kaosuyla ilgili açıklığa ulaşmak için öncelikle onları ortadan kaldırmak zorunda kaldık.

Ancak, şunu da belirtmek gerekir ki, Polonyalılar, eski düşmanları Almanlar ve Macarlarla birlikte Pan-Slav karşı devrim hareketine karşı bir ittifak kurarak büyük bir siyasi anlayış ve gerçek bir devrimci ruh ortaya koymuşlardır. Özgürlük, Slavlıktan daha önemli olan bir Slav halkı, sadece bu gerçeğe canlılığını kanıtıyor ve böylece geleceğini güvence altına alıyor.

Şimdi Avusturya'ya geçelim.

Sudetik ve Karpat Dağları'nın güneyinde, Elbe vadisinin üst kesiminde ve Orta Tuna bölgesinde yer alan Avusturya, erken Orta Çağ'da tamamen Slavlar tarafından nüfus edilmiş bir ülkeydi. Dil ve gelenek açısından bu Slavlar, Türkiye'nin Slavları, Sırp, Bosnalılar, Bulgarlar ve Trakya ve Makedonya Slavları ile aynı kökene aittir; bunlar, Polonyalılar ve Ruslara kıyasla Güney Slavları olarak adlandırılır. Bu ilgili Slav milletlerine ek olarak, Karadeniz'den Bohemya ormanlarına ve Tirol Alpleri'ne kadar uzanan geniş bölge, sadece Balkanlar'ın güneyindeki birkaç Yunanlı ve Alt Tuna bölgesindeki dağınık Rumence konuşan Valakyalıları tarafından yaşanıyordu.

Bu kompakt Slav kitlesine batıdan Almanlar ve doğudan Macarlar tarafından bir kama sokuldu. Alman unsuru Bohemya'nın batı kesimini fethetti ve Tuna'nın her iki tarafında Leitha'nın diğer tarafına kadar ilerledi. Avusturya Arşidüklüğü, Moravya'nın bir kısmı ve Steiermark'ın büyük kısmı Almanlaştırıldı ve böylece Çekler ve Moravyalılar, Karintiya ve Kraina sakinlerinden ayrıldı. Aynı şekilde Transilvanya ve Orta Macaristan, Alman sınırına kadar tamamen Slavlardan temizlendi ve Macarlar tarafından işgal edildi. Macarlar burada Slovakları ve birkaç Ruten yerleşimini (kuzeyde) Sırplar, Hırvatlar ve Slovenlerden ayırdı ve tüm bu halkları kendi yönetimine tabi kıldı. Son olarak, Türkler, Bizanslıların örneğini takiben, Tuna ve Sava'nın güneyindeki Slavları fethetti ve Güney Slavlarının tarihi rolü sonsuza dek sona erdi. **(3)**

Güney Slavların tarihte bağımsız bir rol oynama konusundaki son girişimi, Alman soylularına ve Alman İmparatorunun üstünlüğüne karşı din bayrağı altında Çeklerin ulusal bir köylü savaşı olan Hussite Savaşı'ydı. **(4)** Girişim başarısız oldu ve o zamandan beri Çekler Alman İmparatorluğu'nun boyunduruğu altında kaldı.

Öte yandan, fethedicileri -Almanlar ve Macarlar- Tuna bölgelerinde tarihi inisiyatifi ele geçirdi. Almanların ve özellikle Macarların yardımı olmadan, Güney Slavlar Türk olurlardı, tıpkı aralarında bir kısmının olduğu gibi, hatta Bosna Slavları gibi Müslüman olurlardı. Ve Avusturya Güney Slavları için bu, milletlerini Almanca veya Macarca ile değiştirme pahasına bile çok pahalı olmayan bir hizmettir.

On beşinci ve on altıncı yüzyıllardaki Türk akını, sekizinci yüzyıldaki Arap akınının ikinci baskısıydı. Charles Martel'in zaferi, Viyana surlarında ve Macar ovasında tekrar tekrar kazanıldı. O zamanlar Poitiers'de ve daha sonra Moğol akını **(5)** sırasında Wahlstatt'ta olduğu gibi, burada da Avrupa gelişiminin tamamı için bir tehdit vardı. Ve bunu kurtarmak söz konusu olduğunda, uzun zaman önce dağılmış ve güçsüz hale gelmiş ve üstelik kendilerinin de kurtarılmaya ihtiyacı olan Avusturyalı Slavlar gibi birkaç millet tarafından nasıl başarılabilirdi?

İç durum dışarıdakine benziyordu. Hareketin itici gücü ve bayrak taşıyıcısı olan sınıf, burjuvazi, her yerde Alman veya Macar'dı. Slavlar, ancak zorlukla ulusal bir burjuvaziye yol açabilirdi ve Güney Slavlar sadece oldukça izole vakalarda. Ve burjuvaziyle birlikte, endüstriyel güç ve sermaye Almanlar veya Macarların elindeydi, Alman kültürü gelişti ve entelektüel olarak da Slavlar, Hırvatistan'a kadar Almanlara tabi oldu. Aynı şey, sadece daha sonra ve dolayısıyla daha az ölçüde, Macarların Almanlarla birlikte entelektüel ve ticari işlerde önderlik ettiği Macaristan'da da oldu. Ancak Macar Almanları, Alman dilini korumalarına rağmen, mizaç, karakter ve gelenek olarak gerçek Macarlar haline geldi. Sadece yeni getirilen köylü kolonistler, Yahudiler ve Transilvanya'daki Saksonlar bir istisnadır ve yabancı bir ülkenin ortasında saçma bir milliyeti inatla korurlar.

Ve eğer Macarlar medeniyette Alman Avusturyalıların biraz gerisindeyse, son zamanlarda siyasi faaliyetleriyle onları parlak bir şekilde geçtiler. 1830 ile 1848 arasında, sadece Macaristan'da tüm Almanya'dan daha fazla siyasi hayat vardı ve eski Macar Anayasasının feodal biçimleri, Güney Alman anayasalarının modern biçimlerinden daha iyi bir şekilde demokrasi çıkarları doğrultusunda kullanıldı. Ve burada hareketin başında kim vardı? Macarlar. Avusturya tepkisini kim destekledi? Hırvatlar ve Slovenler.

Macar hareketine karşı ve Almanya'daki yeniden uyanan siyasi harekete karşı, Avusturyalı Slavlar bir Sonderbund kurdu - *Pan-Slavizm*. (6)

Pan-Slavizm, Rusya veya Polonya'da değil, Prag ve Agram'da ortaya çıktı. (7) Pan-Slavizm, Avusturya'nın tüm küçük Slav milletlerinin ve milletlerinin ve ikinci olarak Türkiye'nin, Avusturyalı Almanlara, Macarlara ve sonunda Türklere karşı mücadele için birleşmesini ifade eder. Türkler burada sadece tesadüfen dahil edilmiştir ve aynı zamanda tamamen gerileme durumunda olan bir millet olarak tamamen göz ardı edilebilir. Temel eğiliminde, Pan-Slavizm, Avusturya'nın devrimci unsurlarına karşıdır ve bu nedenle başlangıçta tepkici niteliktedir.

Pan-Slavizm, bu tepkici eğilimini iki katlı bir ihanetle hemen kanıtladı: O zamana kadar devrimci bir şekilde hareket eden tek Slav milletini, *Polonyalıları*, küçük ulusal dar görüşlülüğüne kurban etti; hem kendini hem de Polonya'yı *Rus Çarı*'na sattı.

Pan-Slavizm'in doğrudan amacı, Erzgebirge ve Karpatlardan Karadeniz, Ege Denizi ve Adriyatik Denizi'ne kadar uzanan Rus egemenliği altındaki bir Slav devleti yaratmaktır - bu devlet, Almanca, İtalyanca, Macarca, Valahça, Türkçe, Yunanca ve Arnavutça dillerinin yanı sıra yaklaşık bir düzine Slav dilini ve temel lehçeyi içerecektir. Tüm bunlar, bugüne kadar Avusturya'yı bir arada tutan ve gelişimini sağlayan unsurlar tarafından değil, Slavlığın soyut niteliği ve çoğunlukla sakinlerin ortak olduğu sözde Slav dili tarafından bir arada tutulacaktır. Ancak bu Slavlık, birkaç ideoloğun zihninden başka nerede var, "Slav dili" nerede, Bay Palacký, Gaj ve Co.'nun hayal gücünden başka ve bir dereceye kadar, artık hiçbir Slav'ın anlamadığı Rus kilisesinin eski Slav ilahisinde? Gerçekte, tüm bu halklar, Almanlar sayesinde oldukça gelişmiş modern sanayi ve kültürden Bohemya'ya kadar, Hırvatlar ve Bulgarların neredeyse göçebe barbarlığına kadar en çeşitli medeniyet aşamalarında; bu nedenle gerçekte, tüm bu milletlerin en çok karşıt çıkarları vardır. Gerçekte, bu on veya on iki milletin Slav dili, çoğunlukla birbirini anlamaz, farklı ana gövdelere indirgenebilen (Çekçe, İlliryan, Sırpça, Bulgarca) ve tüm edebiyatın tamamen ihmal edilmesi ve bu halkların çoğunun kültür eksikliği nedeniyle saf bir lehçe haline gelmiş ve birkaç istisna dışında her zaman üzerlerinde *yabancı*, Slav olmayan bir dil olarak yazılı dil olarak kullanılmıştır. Böylece, Pan-Slav birliği ya saf bir fantezi ya da *Rus kamçısı*dır.

Peki, bu büyük Slav devletine hangi milletler başkanlık edecek? Tam bin yıldır dağılmış ve bölünmüş olan, yaşam ve gelişme yeteneği olan unsurları diğer Slav olmayan halklar tarafından *zorla* dayatılan, Türk barbarlığında yıkımdan kurtarılan milletler, küçük, güçsüz milletler, her yerde birbirinden ayrılmış ve ulusal güçlerinden yoksun, birkaç binden az iki milyona kadar sayıda! Örneğin, Orta Çağ'da en güçlü ve en korkunç olan ırk olan Bulgarlar, şimdi Türkiye'de sadece yumuşaklıkları ve yumuşak kalplilikleriyle tanınıyor ve *dobre chrisztian*, iyi Hristiyanlar olarak adlandırılmaya önem veriyorlar! Çekler ve Sırp da dahil olmak üzere bu ırklardan herhangi biri, halk arasında canlı tutulan ve en önemsiz yerel mücadelelerin üstünde duran ulusal bir tarihi geleneğe sahip midir?

Pan-Slavizm, sekizinci ve dokuzuncu yüzyıllarda zirveye ulaştı, Güney Slavlar hala tüm Macaristan ve Avusturya'yı elinde tutuyor ve Bizans'ı tehdit ediyordu. O zamanlar Alman ve Macar istilasına karşı koyamadılarsa, düşmanları Macarlar ve Almanlar birbirlerini parçalarken bile bağımsızlık kazanıp istikrarlı bir devlet kuramadılarsa, bin yıl boyun eğme ve ulusal karakterlerini kaybettikten sonra bugün nasıl başarabilecekler?

Avrupa'da, bir köşesinde veya diğerinde, ezilmiş ve daha sonra tarihi gelişimin ana aracı haline gelen ulus tarafından esaret altında tutulan eski bir nüfusun kalıntısı olan, birkaç harap olmuş halk parçası olmayan bir ülke yoktur. Hegel'in dediği gibi, *tarih boyunca acımasızca ayaklar altına alınmış bir milletin* bu kalıntıları, halkların kalıntıları, her zaman karşı devrimin fanatik bayrak taşıyıcıları olur ve tamamen yok edilinceye veya ulusal karakterlerini kaybetinceye kadar öyle kalırlar, tıpkı tüm varlıkları gibi genel olarak büyük bir tarihsel devrime karşı bir protestodur.

İskoçya'da, 1640'tan 1745'e kadar Stuartları destekleyen Gaellere benzer.

Fransa'da, 1792'den 1800'e kadar Bourbonları destekleyen Bretonlar gibi.

İspanya'da Don Carlos'u destekleyen Basklar gibi.

Avusturya'da, son derece karışık *bin yıllık bir gelişimin* sonucu olan halkların kalıntıları olan Pan-Slav Güney Slavları gibi. Aynı şekilde son derece karışık olan bu kalıntı, kurtuluşunu sadece tüm Avrupa hareketinin tersine çevrilmesinde görüyor, onun görüşüne göre batıdan doğuya değil, doğudan batıya gitmeli ve bunun için kurtuluş aracı ve birlik bağı *Rus kamçısıdır* - bu dünyadaki en doğal şeydir.

Bu nedenle, 1848'den önce bile Güney Slavlar tepkici karakterlerini açıkça göstermişti. 1848 yılı bunu tam olarak gün ışığına çıkardı.

Şubat fırtınası patlak verdiğinde, Avusturya devrimini kim yaptı? Viyana mı yoksa Prag mı? Budapeşte mi yoksa Agram mı? Almanlar ve Macarlar mı yoksa Slavlar mı?

Daha eğitimli Güney Slavlar arasında, milliyetinden vazgeçmek istememesine rağmen

özgürlük mücadelesine hizmet etmek isteyen küçük bir demokratik parti vardı. Batı Avrupa demokratları arasında da sempati uyandırmayı başaran bu yanılısama, Slav demokratları ortak düşmana karşı mücadeleye katıldıkça tamamen haklıydı - bu yanılısama Prag'ın bombardımanı ile paramparça oldu. Bu olaydan sonra tüm Güney Slav ırkları, Hırvatların örneğini takiben, kendilerini Avusturya tepkisinin emrine verdi. Milletlerin eşitliği, demokratik Avusturya vb. hakkında saçmalayan Güney Slav hareketinin liderleri ya birçok gazeteci gibi aptal hayalperestler ya da Jellachich gibi alçaklardır. Demokratik güvenceleri, resmi Avusturya karşı devriminin demokratik güvencelerinden daha fazla bir öneme sahip değildir. Pratikte Güney Slav milletinin restorasyonunun, Avusturya ve Macar devrimine karşı en vahşi öfke patlamalarıyla, Rus Çarı'na yapılan ilk büyük iyilik hareketiyle başladığını söylemek yeterlidir.

Yüksek soylular, bürokrasi ve ordu dışında, Avusturya kliği sadece Slavlar arasında destek buldu. Slavlar, İtalya'nın düşüşünde belirleyici rol oynadı, Slavlar Viyana'yı fırtınaya tuttu ve şimdi Macarlara her taraftan saldıran Slavlar. Sözcüler olarak başlarında Palacký yönetimindeki Çekler, silahlı kuvvetlerin liderleri olarak Jellachich yönetimindeki Hırvatlar var.

Bu, Alman demokratik basınının Haziran ayında her yerde Çek demokratlarıyla sempati duyduğu için gösterilen minnettarlıktır, aynı Windischgrätz tarafından vurulan Çek demokratları, şimdi onların kahramanı olan aynı Windischgrätz.

Özetle:

Avusturya'da, Polonya ve İtalya dışında, 1848'de Almanlar ve Macarlar, geçmiş bin yılda olduğu gibi, tarihi inisiyatifi üstlendiler. Devrimi temsil ediyorlar.

Bin yıldır Almanlar ve Macarlar tarafından çekiştirilen Güney Slavlar, sadece 1848'de ulusal bağımsızlıklarını kazanmak için ayaklandı ve böylece aynı zamanda Alman-Macar devrimini bastırmak için. *Karşı devrimi* temsil ediyorlar. Aynı şekilde uzun zaman önce dejenere olmuş ve tüm tarihsel eylem gücünden yoksun iki millet onlara katıldı: Transilvanya'nın Saksonları ve Romanyaları.

Güney Slavlara karşı mücadelede Almanlar ve Macarların birliği üzerine kurulu gücü olan Habsburg hanedanı, şimdi varlığının son anlarını Güney Slavların Almanlar ve Macarlara karşı mücadelesinde birleşmesiyle uzatıyor.

Bu sorunun siyasi yönü. Şimdi askeri yönüne bakalım.

Sadece Macarlar tarafından yaşanan bölge, tüm Macaristan ve Transilvanya'nın üçte birini bile oluşturmuyor. Pressburg'dan, Tuna ve Theiss'in kuzeyinden Karpatların arkasına kadar olan bölgede birkaç milyon Slovak ve birkaç Ruten yaşıyor. Güneyde, Sava, Tuna ve Drava

arasında Hırvatlar ve Slovenler yaşıyor; daha doğuda, Tuna boyunca yarım milyondan fazla insanlık Sırp kolonisi var. Bu iki Slav uzantısı, Transilvanya'nın Valakyalıları ve Saksonları tarafından birbirine bağlanmıştır.

Bu nedenle Macarlar üç tarafı doğal düşmanlarla çevrilidir. Dağ geçitlerini işgal eden Slovaklar daha az kayıtsız bir tavır sergilemiş olsaydı, bölgeleri gerilla savaşı için mükemmel bir şekilde adapte edildiğinden tehlikeli rakipler olurdu.

Ancak işler böyle olduğu için Macarlar sadece kuzeyden Galiçya ve Moravya'dan gelen işgalci orduların saldırılarına dayanmak zorunda. Öte yandan doğuda, Romanyalılar ve Saksonlar toplu halde ayaklandı ve oradaki Avusturya ordu koluna katıldı. Durumları mükemmel, kısmen ülkenin dağlık doğası ve kısmen de şehirlerin ve kalelerin çoğunu işgal etmeleri nedeniyle.

Son olarak, güneyde, geniş Alibunar bataklığı ve neredeyse zaptedilemez bir şekilde korunan Alman kolonistler, Valakyalılar ve ayrıca bir Avusturya birliği tarafından desteklenen Banat Sırpaları var.

Hırvatlar, Drava ve Tuna tarafından korunuyor ve tüm yardımcı kaynaklarıyla güçlü bir Avusturya ordusuna sahip olduklarından, Ekim'den önce Macar bölgesine ilerlediler ve şimdi Alt Drava'daki savunma hattını tutmakta zorlanmıyorlar.

Son olarak, dördüncü taraftan, Avusturya'dan, Windischgrätz ve Jellachich'in sıkışık sütunları şimdi ilerliyor. Macarlar her taraftan kuşatılmış ve çok üstün güçte bir düşman tarafından kuşatılmış durumda.

Savaş, 1793'te Fransa'ya karşı yapılan savaşı anımsatıyor, ancak seyrek nüfuslu ve sadece yarı medeni Macaristan ülkesinin, o zamanlar Fransız Cumhuriyeti'nin elinde olan kaynaklara sahip olmaktan uzak olması farkı ile.

Macaristan'da üretilen silah ve mühimmat çok kalitesiz olacak; özellikle top üretimi hızla ilerlemesi imkansızdır. Ülke Fransa'dan çok daha küçük ve bu nedenle kaybedilen her toprak parçası çok daha büyük bir kayıptır. Macarlara kalan tek şey devrimci coşkusu, cesareti ve Kossuth'un onlara verebildiği enerjik, hızlı organizasyondur.

Ancak, buna rağmen Avusturya henüz kazanmadı.

"Leitha'daki imparatorluk birliklerini yenemezsek, Rabnitz'de yeneceğiz; Rabnitz'de değilse, Pest'te yeneceğiz; Pest'te değilse, Theiss'te, ama her halükarda onları yeneceğiz."
[Kossuth'un 9 Kasım 1848'de Macaristan parlamentosundaki konuşmasından]

Kossuth böyle dedi ve sözünü tutmak için elinden geleni yapıyor.

Budapeşte'nin düşüşüne rağmen, Macarlar hala büyük Alt Macaristan bozkırına sahipler, bir nevi süvari gerilla savaşı için özel olarak yaratılmış bir arazi ve Macarların kendilerini gömdükleri bataklıklar arasında sayısız neredeyse saldırılamaz nokta sunuyor. Ve neredeyse hepsi süvari olan Macarlar, böyle bir savaşı yürütmek için gereken tüm özelliklere sahiptir. İmparatorluk ordusu, tüm erzaklarını Galiçya veya Avusturya'dan almak zorunda kalacağı bu çöl bölgesine girmeye cesaret ederse, çünkü yerinde hiçbir şey, kesinlikle hiçbir şey bulamayacak, nasıl dayanabileceğini görmek imkansızdır. Kapalı bir formasyonda hiçbir şey başaramayacak; ve uçan müfrezelere bölünürse kaybolur. Beceriksizliği, hızlı Macar süvari müfrezelerinin eline geri dönülmez bir şekilde teslim edecek ve zafer kazanmış olsa bile takip etme şansı olmayacak ve imparatorluk ordusunun her izole askeri her köylüde, her çobanda ölümcül bir düşman bulacak. Bu bozkırlardaki savaş Cezayir'deki savaş gibidir ve beceriksiz Avusturya ordusu bunu bitirmek için yıllar gerektirir. Ve Macarlar sadece birkaç ay dayanırlarsa kurtulacaktır.

Macar davası, paralı siyah-sarı [*] coşkunun inandığı kadar kötü durumda değil. Macarlar henüz yenilgiye uğramadı. Ama düşerlerse, 1848 devriminin son kahramanları olarak şanlı bir şekilde düşecekler ve sadece kısa bir süre için. Sonra bir süre Slav karşı devrimi tüm vahşiliğiyle Avusturya monarşisine saldırarak ve klik, ne tür müttefikleri olduğunu görecektir. Ancak, Louis Napoleon'un tüm gücüyle ortaya çıkarmaya çalıştığı Fransız proletaryasının ilk zaferli ayaklanmasıyla, Avusturyalı Almanlar ve Macarlar özgür bırakılacak ve Slav barbarlarına kanlı bir intikam alacaklar. Ardından patlak verecek genel savaş, bu Slav Sonderbund'u parçalayacak ve tüm bu küçük dar görüşlü milletleri, isimlerine kadar yok edecek.

Sonraki dünya savaşı, sadece tepkici sınıfların ve hanedanların değil, aynı zamanda tüm tepkici halkların da dünyanın yüzünden silinmesine yol açacaktır. Ve bu da bir adımdır.

(1) Burada Avusturya'nın — Prusya ve Rusya ile birlikte — Polonya'nın birinci (1772) ve üçüncü (1795) taksimlerine katılımından bahsedilmektedir. Üçüncü taksim Polonya devletinin tasfiyesine yol açtı. Avusturya İmparatorluğu, o zamana kadar Polonya'ya ait olan Güney Polonya ve Batı Ukrayna'nın (Galiçya) önemli bir bölümünü ilhak etti.

(2) Söz konusu olan 1846'nın başlarındaki olaylardır. Şubat ayında Polonya topraklarında başarısız bir ulusal kurtuluş ayaklanması girişimi yapıldı. Sadece 1815 Viyana Kongresi'nden itibaren Avusturya, Rusya ve Prusya'nın ortak kontrolü altında olan Krakov Cumhuriyeti'nde isyancılar 22 Şubat'ta iktidarı ele geçirdiler ve tüm feodal yükümlülükleri ortadan kaldıran bir bildiri yayınlayan bir Ulusal Hükümet kurdular. Ayaklanma Mart 1846'nın başlarında bastırıldı ve Krakov tekrar Avusturya İmparatorluğu'na dahil edildi. Ayaklanma sırasında Avusturya yetkilileri, ezilen köylülerin Polonya soylularına olan nefretinden yararlanarak Ukraynalı (Rutenyalı) köylüler ile Polonyalı isyancıların müfrezeleri arasında çatışmalar çıkardılar. Ancak ayaklanma bastırıldığında, Galiçya'daki

köylü hareketine katılanlar sert baskılara maruz kaldılar.

(3) Engels, bu bakış açısını 1853 baharında Slavların ve Balkan Yarımadası'ndaki diğer halkların Türk İmparatorluğu'nun baskısına karşı ulusal kurtuluş mücadelesinin olasılıkları üzerine yazdığı makalelerinde daha kesin bir şekilde ifade etti. Balkanlar'daki Güney Slavlarının kendi bağımsız devletlerini kurma hakkını destekledi (bkz. Frederick Engels, "What Will Become of European Turkey?", mevcut baskı, Cilt 12).

(4) Adını Çek vatansever ve reformcu Jan Huss'tan (1369-1415) alan Hussit Savaşları, 30 Temmuz 1419'da Prag'da gerçekleşen bir halk ayaklanmasıyla başladı. Çek halkının feodal sömürüye, Katolik Kilisesi'ne ve ulusal köleliğe karşı verdiği devrimci savaşlar 1437'ye kadar devam etti ve Hussitlerin yenilgisiyle sonuçlandı.

(5) 732 yılında Poitiers (Orta Fransa) Muharebesi olarak da bilinen Tours Muharebesi'nde, Merovenjler'in Frank devletinin fiili hükümdarı Charles Martel komutasındaki Franklar, İspanya'dan Fransa'yı işgal eden Arapları yendiler. 1241'de Alman ve Leh şövalyeleri Silezya'daki Wahlstatt (Dobre Pole) yakınlarında Moğol istilacıları tarafından yenildi. Ancak bu savaşta ve önceki seferlerde ağır kayıplar veren Moğollar, fethedilen Moravya, Macaristan ve Dalmaçya'dan batıya doğru ilerlemelerini durdurmak ve Doğu Avrupa ve Asya topraklarına geri dönmek zorunda kaldılar.

(6) Ur-kantonlar (Urkantönlü), on üçüncü ve on dördüncü yüzyıllarda İsviçre Konfederasyonu'nun çekirdeğini oluşturan Uri, Schwyz ve Unterwalden dağ kantonlarıdır. 1847 iç savaşı sırasında bu kantonlar, Sonderbund'un üyeleri olarak İsviçre'nin ilerici güçlerine karşı çıktılar.

(7) Söz konusu olan, 2 Haziran 1848'de Prag'da toplanan Slav Kongresi'dir. Kongreye Avusturya İmparatorluğu'nun Slav bölgelerinin temsilcileri katılmıştır. Kongre liderleri Palacky ve Shafarik'in mensup olduğu Sağ, ılımlı liberal kanat, ulusal sorunu Habsburg monarşisi çerçevesinde Slav bölgelerinin özerkliği yoluyla çözmeye çalışmıştır. Sol, radikal kanat (Sabina, Fric, Libelt ve diğerleri) Almanya ve Macaristan'daki demokratik hareketle ortak eylemde bulunmak istemiştir. Radikal delegeler Prag'daki halk ayaklanmasında (12-17 Haziran 1848) aktif rol almış ve sert misillemelere maruz kalmışlardır. 16 Haziran'da ılımlı liberal delegeler Kongre'nin süresiz olarak ertelendiğini ilan etmişlerdir. Güney Slavlarının Sabor'u (Diet) 5 Haziran 1848'de Agram'da (Zagreb) açılmıştır. Hırvatlar, Voyvodina Sırpı, Slovenler ve Çekler'den temsilciler katıldı. Sabor'da galip gelen liberal toprak sahipleri ve Hırvatistan'daki ticari burjuvazinin üst kesimlerinin temsilcileri Habsburglara olan sadakatlerini dile getirdiler ve ulusal programı Avusturya İmparatorluğu içindeki birleşik Slav toprakları için özerklik talebiyle sınırlandırdılar. Sadece küçük bir demokratik delege grubu ulusal dava mücadelesini feodal monarşist rejimlere karşı devrimci mücadeleyle ilişkilendirdi.

Rutenler — 19. yüzyıl Batı Avrupa etnografik ve tarihi eserlerinde, o dönemde Ukrayna halkının çoğunluğundan ayrılmış olan Galiçya ve Bukovina'daki Ukrayna nüfusuna verilen isim.

[*] Avusturya bayrağının renkleri